

Datum
2022-06-07

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2022-449

Yttrande

Till
Kulturdepartementet

Remiss från Kulturdepartementet - Forum för levande historias framtida inriktning, Ku2021:A Ku2022/00436

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ställer sig huvudsakligen positiv till promemorians bedömningar och förslag gällande Forum för levande historias framtida inriktning. Forum för levande historia bör dock i det kommande arbetet med utveckling av myndighetens uppdrag överväga hur hela landet kan ta del av verksamheten. Kommunstyrelsen ställer sig positiv till Forum för levande historias förtydligande uppdrag kopplade till rasism och Sveriges nationella minoriteter, men bedömer att förslagen på ändrade formuleringar i instruktionen för Forum för levande historia kring rasism och intolerans skulle kunna ses över innan den slutliga instruktionen fastställs. Kommunstyrelsen ser möjligheter för myndigheten att bredda den i promemorian föreslagna utbildningsvetenskapliga ingången för utveckling och forskning samt för att utveckla skolnära pedagogik och metoder för hur man integrerar frågor om mänskliga rättigheter och demokrati i klassrummen.

Yttrande

3.1 Att Sverige geografiskt sett är ett avlångt land är något som Forum för levande historia bör ta hänsyn till detta när verksamheten utvecklas. Med nuvarande placering av myndigheten i Stockholm, bör övriga landet finnas med i planeringen i relation till all verksamhet. Att Forum för levande historia ger möjlighet till digitalt deltagande i utbildningar, seminarier och/eller reser runt i landet för att hålla utbildningar och seminarier, skulle kunna vara exempel på hur detta kan göras. Enligt kommunstyrelsens bedömning skulle det även kunna vara värt att överväga att flytta myndigheten från Stockholm till någon annan plats i landet. En flytt till exempelvis Malmö skulle kunna medföra möjliga positiva effekter genom nära samarbete med Institutet för mänskliga rättigheter i Lund.

3.2. Kommunstyrelsen ställer sig huvudsakligen positiv till promemorians bedömningar och förslag gällande Forum för levande historias framtida inriktning, samt det faktum att myndigheten ska fortsätta med sitt uppdrag som en egen myndighet. Dock finns fortsatt behov att förtydliga skillnaderna mellan uppdragen som Forum för levande historias och Sveriges museum om Förintelsen kommer att ha. Även om det i promemorian framgår att

myndigheternas uppdrag skiljer sig från varandra, skulle skillnader i myndigheternas uppdrag och roller kunna förtydligas ytterligare för att göra det enklare för regionala, kommunala och andra aktörer i landet att veta vilken av myndigheterna som de ska kontakta i vilken fråga.

4.1.4. Den bedömning som görs i promemorian om att Forum för levande historia och Statens historiska museer behöver samverka för att kunna komplettera och fungera som samarbetspartner, ställer sig kommunstyrelsen särskilt positiv till. Lärdomar av andra Förintelsemuseer och/eller myndigheter med motsvarande uppdrag och liknande verksamheter, samt goda exempel inom området, skulle dock med fördel kunna beaktas i den kommande samverkan och utvecklingen av respektive myndighet.

4.1.3 Forum för levande historias tydliga uppdrag kopplat till rasism bedömer kommunstyrelsen som positivt, men ser ett behov att se över den omformulering som föreslås i instruktionen för Forum för levande historias uppdrag vad gäller myndighetens särskilda uppgift att öka och fördjupa kunskaperna om antisemitism, antiziganism, rasism och intolerans. Den föreslagna formuleringen bör ses över så att den inkluderar alla former av rasism och kompletteras med begreppet islamofobi, alternativt ett likatydigt begrepp. Möjligtvis skulle samtliga former av rasism namnges eller begreppet rasism kunna användas. Dock bör understrykas att kommunstyrelsen bedömer det viktigt att det inom Forum för levande historia finns kompetens om rasismens olika uttryck.

4.1.2. samt 4.1.3. Kommunstyrelsen ställer sig positiv till att plocka bort uppdraget kring och begreppet tolerans ur instruktionen och det resonemang som görs i promemorian kopplat till detta. Kommunstyrelsen finner dock att det också finns behov att se över formuleringen som innehåller begreppet intolerans. Promemorians bedömning att begreppet intolerans inte skulle innehålla samma problematik som anses finnas kring begreppet tolerans är något kommunstyrelsen inte instämmer i utan bedömer tvärtom att det i begreppet intolerans finns en besläktad problematik som handlar om att rasism inte skulle ha med makt utan med psykologisk inställning att göra. Ett begrepp med större förankring i samtida litteratur är diskriminerande maktstrukturer som skulle kunna vara ett bättre sätt att uttrycka sig i instruktionen.

4.2.1 Bedömningen i promemorian om att Forum för levande historia även bör ges i uppdrag att utveckla och stärka myndighetens utbildningsvetenskapliga kompetens är något som enligt kommunstyrelsens bedömning skulle kunna breddas. Det finns ingen anledning att begränsa myndigheten forskning och utveckling till utbildningsvetenskap. Forum för levande historia skulle i stället kunna ha en mer tvärvetenskaplig ingång med fokus på demokrati, samhälle, rasism och förtryck. I utvecklingen av myndighetens verksamhet utifrån den nya inriktningen, görs med fördel skillnad mellan museipedagogik och skoldidaktik. När Forum för levande historia släpper arbetet med utställningar, skulle det finnas en möjlighet att utveckla en mer skolnära pedagogik och metoder för hur man integrerar frågor om mänskliga rättigheter och demokrati i klassrummet.

4.2.3 Att uppdrag kopplat till Sveriges nationella minoriteter judar, samer, sverigefinnar, romer och tornedalingar tydliggörs i Forum för levande historias instruktion bedömer kommunstyrelsen som positivt. Dock skulle promemorian kunnat lyfta fram ytterligare argument för varför det finns behov för detta från delbetänkande 1 av SOU 2017-60 *Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik* i vilken statens särskilda utredare Lennart Rohdin lyfter fram brister och problem i utbildningsväsendet, som innefattar bland annat bristfälliga läromedel om de nationella minoriteterna och låg kunskap om de nationella minoriteterna bland lärarna. Just med tanke på dessa brister finns det goda skäl för Forum för levande historia att få ett förtydligat uppdrag att arbeta med att stärka skolans kompetens kring de nationella minoriteterna.

Ordförande

.....
Roko Kursar
.....

Sekreterare

.....
Pernilla Mesch
.....

Sverigedemokraterna reserverar sig mot yttrandet.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2022-06-07 kl 13:00-15:05
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2022-06-17
Protokollet omfattar	§217

Underskrifter	Sekreterare	
		Pernilla Mesch	
	Ordförande
		Roko Kursar	
	Justerande
		Helena Nanne	

Beslutande ledamöter

Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande)
Helena Nanne (M) (2:e vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Rose-Marie Carlsson (S)
Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Stefana Hoti (MP)
Emma-Lina Johansson (V)
Håkan Fäldt (M)
John Roslund (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
Anders Rubin (S) ersätter Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Ej tjänstgörande ersättare

Nils Anders Nilsson (S)
Frida Trollmyr (S)
Sara Wettergren (L)
Janne Grönholm (MP)
Anders Skans (V)
John Eklöf (M)
Tony Rahm (M)
Josefin Anselmsson Borg (M)
Martin Molin (C)
Nima Gholam Ali Pour (SD)
Rickard Åhman Persson (SD)

Övriga närvarande

Carina Nilsson (S) (Kommunfullmäktiges ordförande)
Simon Christander (L) (Kommunalråd)
Andreas Norbrant (Stadsdirektör)
Pernilla Mesch (Sekreterare)
Tomas Barring (Chefsjurist)
Magdalena Bondeson (Sektionschef)
Julia Campbell (Nämndsekreterare)
Martin Ljungberg (Nämndsekreterare)
Per-Erik Ebbeståhl (Avdelningschef)
Niklas Sjöqvist (Presschef)
Johanna Juhlin (HR-direktör)
Ann Andersson (Budgetchef)
Anna Westerling (Ekonomidirektör)
Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Micael Nord (Näringslivsdirektör)
Mats Holmström (Kommunikationsdirektör)
Claes Ramel (Finanschef)

**§ 217 Remiss från Kulturdepartementet - Forum för levande
historias framtida inriktning, Ku2021:A
STK-2022-449**

Sammanfattning

Malmö stad har av Kulturdepartementet fått möjlighet att inkomma med synpunkter på Remiss från Kulturdepartementet – Forum för levande historias framtida inriktning (Ku2022/00436). Promemorian redogör för hur Forum för levande historias uppgifter påverkas av inrättandet av Sveriges museum om Förintelsen och med vilken inriktning Forum för levande historias arbete ska bedrivas framöver.

Stadskontoret ställer sig huvudsakligen positiv till promemorians bedömningar och förslag gällande Forum för levande historias framtida inriktning, samt det faktum att myndigheten ska fortsätta med sitt uppdrag som en egen myndighet. Stadskontorets bedömning är att Forum för levande historia, med fortsatt placering i Stockholm, bör överväga hur övriga landet kan ta del av verksamheten i det kommande arbetet med utveckling av myndighetens uppdrag och arbetssätt samt om flytt av myndigheten till annan ort skulle ha några fördelar.

Stadskontoret ser dock positivt på Forum för levande historias förtydligande uppdrag kopplade till rasism och Sveriges nationella minoriteter. När Forum för levande historia släpper arbetet med utställningar, bedömer stadskontoret att det skulle finnas möjlighet för myndigheten att utveckla en mer skolnära pedagogik och metoder för hur man integrerar frågor om mänskliga rättigheter och demokrati i klassrummet.

I ärendets beredning har kulturnämnden getts möjlighet att yttra sig. Stadskontorets förslag är att kommunstyrelsens godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Kulturdepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Kulturdepartementet.

Beslutsgång

Roko Kursar (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Magnus Olsson (SD) yrkar avslag.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation, bilaga 5.

Beslutet skickas till

Kulturdepartementet
Kulturnämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 220530 §343
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220530 Remiss från Kulturdepartementet - Forum för levande historias framtida inriktning, Ku2021:A
- Förslag till yttrande
- Remiss från Kulturdepartementet - Forum för levande historias framtida inriktning, Ku2021:A
- Forum för levande historias framtida inriktning, Ku 2021:A
- Kulturnämnden beslut 220524 § 59 med muntlig Reservation (SD)

Reservation

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2022-449

**Remiss från Kulturdepartementet – Forum för levande historias framtida inriktning,
Ku2021:A**

I förslaget till yttrande framgår det att det politiska styret vill införa det omdiskuterade begreppet "islamofobi" som en form av rasism som Forum för levande historia ska öka och fördjupa sina kunskaper om. Begreppet islamofobi har använts av bland annat Muslimska brödrskapet för att dämpa all kritik mot islam, vilket framgår av själva begreppet, där man ser rädsla gentemot islam som rasism. Det finns grupper som har en berättigad rädsla gentemot islam på grund av de övergrepp som begås i islams namn. Regimer i Mellanöstern, IS, Al-Qaida med flera, begår hemska dåd i islams namn, vilket skapar en berättigad rädsla för islam.

Därmed anser Sverigedemokraterna att det är fel att införa ett sådant ifrågasatt begrepp som en form av rasism som Forum för levande historia ska arbeta med. Det skulle urholka förtroendet för allt annat arbete som Forum för levande historia utför.

Det finns även ett resonemang i förslaget till yttrande omkring begreppen intolerans och tolerans som utmynnar i att dessa begrepp ska ersättas av "diskriminerande maktstrukturer".

Sverigedemokraterna ställer sig inte bakom detta resonemang vars yttersta slutsats är att även toleranta människor kan vara rasister utan att veta om det, som en konsekvens av de maktstrukturer som finns i samhället. Det är just ett sådant resonemang som skapat en ängslighet som hindrat det politiska och mediala etablissemang från att ta nödvändiga diskussioner som hade behövts föras för att hantera många av de samhällsproblem vi ser idag.

Sverigedemokraterna yrkar att kommunstyrelsen avslår förslaget till yttrande.

Då vårt yrkande inte fick gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman – Persson (SD)

2022-06-07